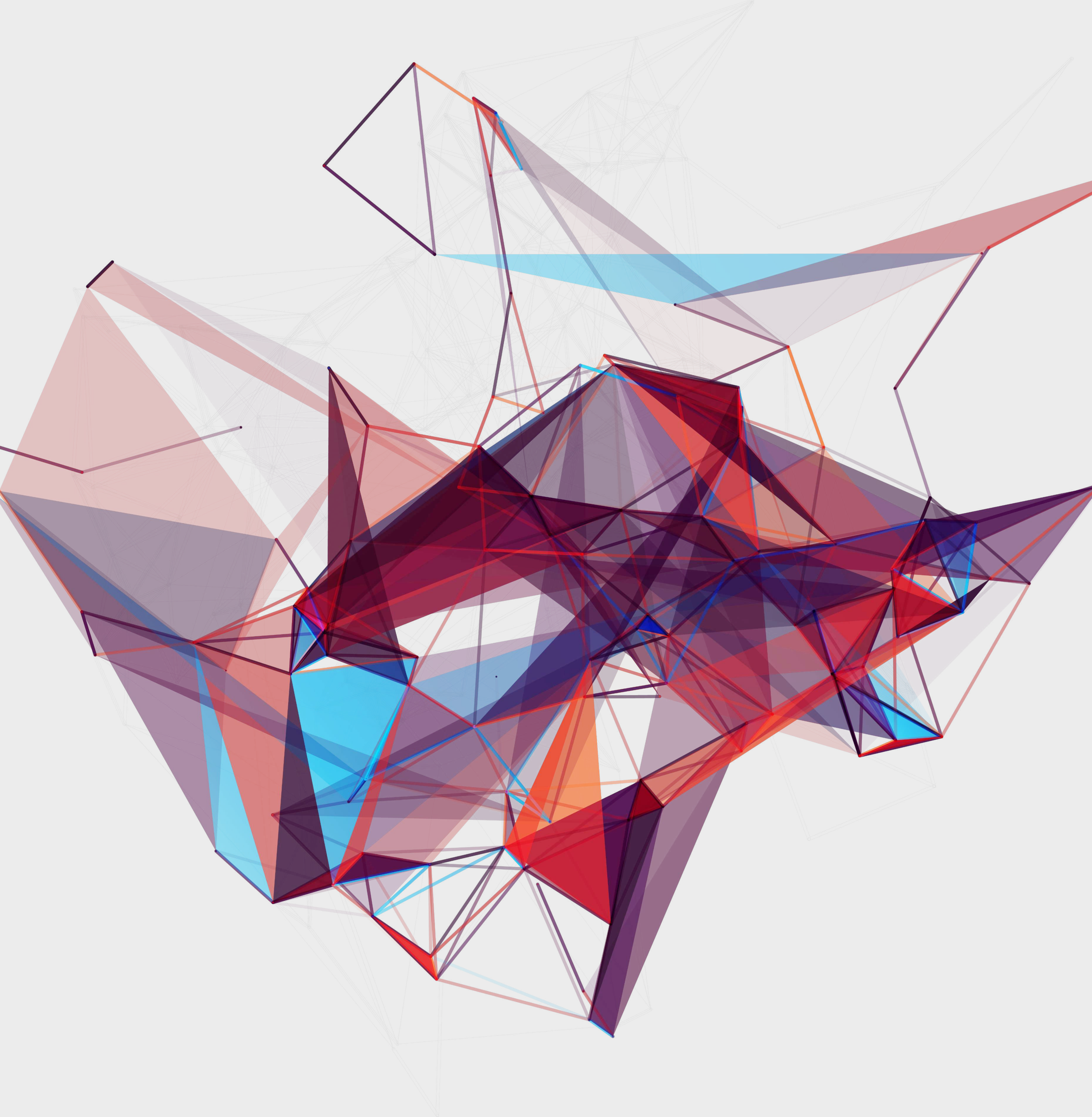

2021 YILI TÜRKİYE REKABET HUKUKU BÜLTENİ

MORAL & PARTNERS - 1968 -

2021 YILI TÜRKİYE REKABET HUKUKU BÜLTENİ

GİRİŞ

2021 yılı, Türk Rekabet Hukuku bakımından birçok ilke imza atılan bir yıl oldu. Geçtiğimiz son 10 yıldaki gelişmelere kıyasla, 2021 yılında, sadece 1 yıl içinde, Türk Rekabet Hukuku uygulamasına, çeşitli içtihatlar ve mevzuat oluşumları aracılığıyla ciddi bir ivme kazandırıldı.

Bu hareketliliğin bir sebebi de dünyada yaygınlaşan dijitalleşme akımıdır. Şöyle ki, dijitalleşme akımı, birçok sektörü ve kurumu etkilediği gibi hukuki düzenlemelerde de birçok değişikliği zorunlu kılmaktadır. Her geçen gün büyüyen dünya ticaret hacmi, Dünya Ticaret Örgütü'nün ("DTÖ") verilerine göre, 2021 yılında %10,8'lik bir büyüme göstermiş olup bu artışın izleyen 2022 yılında da %4,7'lik bir artışla devam edeceği tahmin edilmektedir¹. Dünyadaki artışa paralel olarak, Türk ekonomisi de 2021 yılında %5² oranında bir büyüme göstermiş ve dünya ticaretinde gelişen ekonomilerden biri olarak yerini almıştır.

Rekabet Hukuku, 2021 yılında da diğer yıllarda olduğu gibi dünyada gelişen serbest piyasa ekonomisinde tüketicilerin refah ve seçim özgürlüğünü koruyan önemli mekanizmalardan biri olarak karşımıza çıkmaktadır. Dünya çapındaki birçok rekabet otoritesi büyüyen ticaret hacmindeki rekabetçi yapıya aykırı oluşum ve fiilleri önlemek için harekete geçmiş ve bu kapsamda birbirini izleyen çok çeşitli karar ve düzenlemelere yer vermiştir. 2021 yılının Türk Rekabet Hukuku perspektifinde, Türkiye'de faaliyet gösteren teşebbüsler için önemli düzenleme ve emsal nitelikteki kararları içeren bir sene olarak tarihte yerini alacağına inanıyoruz.

Bu görüşümüzden hareketle, bu bültende, 2021 yılına ait tüm emsal düzenlemelerden kısaca bahsederek, 2021 yılında Türk Rekabet Hukukunda yaşanan gelişmeleri (i) mevzuat değişiklikleri, (ii) Türk rekabet öğretisine damga vuran Rekabet Kurulu ("Kurul") kararları ve (iii) sektör bazında gelişmeler olmak üzere 3 ayrı başlıkta düzenledik.

Keyifli okumalar dileriz.

1. WTO, (2021), "https://www.wto.org/english/news_e/pres21_e/pr889_e.htm", (Erişim Tarihi: 10.01.2022)

2. World Bank, (2021), "<https://data.worldbank.org/country/turkey?locale=tr>", (Erişim Tarihi: 10.01.2022)

AVRUPA BİRLİĞİ REKABET HUKUKU'NA UYUM ÇALIŞMALARI KAPSAMINDAKİ ÖNEMLİ MEVZUAT DEĞİŞİKLİKLERİ

Türkiye Rekabet Kurumu Tarafından Yürütülen Önaraştırma ve Soruşturmalarda Sunulacak Taahhütlere İlişkin Tebliğ Yayımlandı.

4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'da ("**4054 sayılı Kanun**") 24 Haziran 2020 tarihinde yapılan değişiklik ile, taahhüt sürecine ilişkin usul ve esasların Kurul tarafından çıkarılacak tebliğ ile düzenleneceği hükme bağlanmıştı. Bu doğrultuda, "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar ile Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Önaraştırmalarda ve Soruşturmalarda Sunulacak Taahhütlere ilişkin Tebliğ" ("**Taahhüt Tebliği**"), 16 Mart 2021 tarihli ve 31425 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden incelemeler hakkında da uygulanan Taahhüt Tebliği, 2020 yılındaki kanun değişikliğinden bu yana yaşanan yasal boşluk ve belirsizlikleri, yasal bir çerçeve çizmek suretiyle, önemli ölçüde ortadan kaldırmıştır. İlâveten, taahhüt usulünün Türk Rekabet Hukuku kapsamına dahil edilmesi ile Avrupa Birliği Rekabet Hukukuna uyum çalışmalarının 2021 yılındaki ilk adımlarının atıldığı aşikardır.

Taahhüt Tebliği, hakkında inceleme yürütülen teşebbüs ya da teşebbüs birliklerince; (i) ortaya çıkan rekabet sorunlarının giderilmesine yönelik taahhüt sunulmasını, (ii) sunulan taahhütlerin Kurul tarafından ilgili teşebbüsler açısından bağlayıcı hale getirilmesini, (iii) taahhütlerin izlenmesini ve bunlara yönelik usul ve esasları düzenlemektedir.

Taahhüt Tebliği uyarınca, haklarında herhangi bir inceleme yürütülen teşebbüs veya teşebbüs birlikleri Kurum'a taahhüt sunma talebinde bulunabilir ve yürütülmekte olan incelemenin taahhütle sonlandırılmasını isteyebilirler. Kurul tarafından yürütülen her önaraştırma ve soruşturma için taahhüt yoluna başvurmak mümkün olmayıp, Taahhüt Tebliği'nde açık ve ağır ihlal olarak tanımlanan eylemlere karşı yürütülen incelemelerin taahhüt uygulamasından yararlanamayacağı kararlaştırılmıştır.

Önaraştırma ve soruşturmaların taahhütle sonlandırılmasına ilişkin daha detaylı bilgi için, Taahhüt Tebliği'nin tam metnine [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Konu hakkında daha önce hazırladığımız yazıya [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Avrupa Birliği Rekabet Otoritesi'nin "De Minimis" Uygulaması Türk Rekabet Hukuku'nda da Yürürlüğe Girdi.

Avrupa Birliği Rekabet Otoritesi tarafından uzun yıllardır uygulanmakta olan "de minimis" kuralı, belirli pazar paylarını aşmayan anlaşma, uyumlu eylem ve teşebbüs birliği karar ve eylemlerinin; etkin rekabetin tesis edilmesindeki rolünün göz ardı edilebilir derecede az olduğu düşüncesinden yola çıkmaktadır. Buna göre, söz konusu pazar payı eşiklerini aşmayan işlemlerin rekabeti kayda değer ölçüde kısıtlamayacağı ve bunların önaraştırma veya soruşturma konusu yapılamayacakları kabul edilmektedir.

Büyük ölçüde Avrupa Birliği mevzuatından esas alınarak hazırlanan ve Kurul tarafından 18 Şubat 2021 tarihinde kabul edilen 2021/3 sayılı "Rekabeti Kayda Değer Ölçüde Kısıtlamayan Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Teşebbüs Birliği Karar ve Eylemlerine İlişkin Tebliğ" ("**De Minimis Tebliğ**"), 16 Mart 2021 tarihli ve 31425 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Yasal sınırları çizilmeden önce de Türk Rekabet Hukuku pratiğinde zaman zaman uygulama alanı bulan "de minimis" kuralının, De Minimis Tebliği'nin yürürlüğe girdiği tarihte devam eden önaraştırma ve soruşturmalar hakkında da uygulanacağı belirtilerek fiiliyatta uyumlu hale getirme çalışmaları başlamış olan Türk Rekabet Hukuku'nun AB hukukuna şekli olarak da uyumlu hale getirilmesi yolunda önemli bir adım atılmış oldu.

De Minimis Tebliği ile kamu kaynaklarının, rekabeti kayda değer ölçüde kısıtlamayan Rekabet Hukuku ihlalleri yerine daha önemli ihlallerin soruşturulması için kullanılması amaçlanmaktadır.

De Minimis Tebliği'nin tam metnine [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Konu hakkında daha önce yazdığımız yazıya [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Pazar Payı Eşikleri Düşürüldü.

2002/2 sayılı Dikey Anlaşmalara İlişkin Grup Muafiyeti Tebliği'nde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ (Tebliğ No:2021/4) ("**Değişiklik Tebliği**"), 5 Kasım 2021 tarihli ve 31650 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmış olup, yayımı tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Değişiklik Tebliği uyarınca; teşebbüslerin 2002/2 sayılı Tebliğ ile dikey pazarda yaptıkları faaliyetlerinin Kanun'un 4. maddesinin uygulanması konusunda grup muafiyetinden faydalanmaları için ön şart olarak kabul edilmiş olan %40 pazar payı eşikleri düşürülmüştür. Ayrıca; Değişiklik Tebliği ile Avrupa Birliği Komisyonu'nun belirlemiş olduğu eşiklerle Türk Rekabet Hukuku mevzuatının uyumlu hale getirilmesi sonucu da doğmuştur.

Değişiklik Tebliği kapsamında 2002/2 sayılı Tebliğ'in kapsamını belirleyen 2. maddesinde yapılan değişiklikler uyarınca:

- Teşebbüslere 2002/2 sayılı Tebliğ kapsamında muafiyet sağlanması için sağlayıcı konumundaki iştirakin ilgili pazardaki pazar payı sınırı %40'tan %30'a düşürülmüştür.
- Teşebbüslere; tek alıcıya sağlama yükümlülüğü içeren dikey anlaşmalarda muafiyet sağlanması için gerekli olan alıcı teşebbüsün ilgili pazardaki pazar payı sınırı %40'tan %30'a düşürülmüştür.

Buna göre, pazar payı %30 ile %40 arasında kalan teşebbüslerin durumunun ne olacağı merak konusu haline gelmiştir. Zira değişiklik öncesinde muafiyetten yararlanan bu teşebbüslerin akdettiği dikey anlaşmalar, değişiklik sonrası muafiyet kapsamı dışında kalmıştır. Değişiklik Tebliği, pazar payları %30 ve %40 arasında kalan teşebbüslere, dikey anlaşma ve iş modellerini gözden geçirmek ve bu kapsamdaki faaliyetlerini 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesiyle uyumlu hale getirmeleri veya 5. maddesinde düzenlenen bireysel muafiyet şartlarına uyumlu hale getirmeleri için 6 aylık süreyle bir geçiş dönemi tanımıştır. Tereddütte kalan teşebbüslerin, Rekabet Kurumu'na bireysel muafiyet başvurusunda bulunarak, dikey anlaşma ve iş modellerinin bireysel muafiyet koşullarını taşıyıp taşımadığını tespit ettirme imkanları bulunmaktadır.

Yapılan bu değişikliğin, Rekabet Hukuku kapsamında genel olarak kabul gören %40 pazar payının hâkim durum sınırı olarak değerlendirilmesine ve özellikle Kurum'un karar ve değerlendirmelerine uygulamada ne şekilde yansıtacağı ilerleyen süreçlerde görülecektir.

Değişiklik Tebliği'nin tam metnine [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Konu hakkında daha önce hazırladığımız yazıya [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

SEKTÖR İNCELEMELERİ

Hızlı Tüketim Malları Perakendeciliği Sektör İncelemesi Ön Raporu Yayınlandı.

Hızlı tüketim malları (“HTM”) perakendeciliği sektörüne dair Kurum’un incelemelerini içeren ilk rapor 24 Mayıs 2012 tarihinde “Türkiye HTM Perakendeciliği Sektör İncelemesi Nihai Raporu” adı altında yayımlanmıştır. Kurum tarafından yürütülen birçok inceleme ve araştırmada ilgili rapordan yararlanılmasına karşın, Migros’un Tesco’yu devralmasına ilişkin Kurul’un izin kararında, sektördeki pazar yapısının 2012 tarihli sektör raporuna konu olan pazar yapısından birçok açıdan farklılaştığı vurgulanmış ve sonrasında ise HTM perakendeciliği sektörüne yönelik olarak yeni bir sektör raporunun hazırlanmasının yararlı olacağı kararlaştırılmıştır. Bu doğrultuda, Kurum tarafından hazırlanan yeni “Türkiye Hızlı Tüketim Malları Perakendeciliği Sektör İncelemesi Ön Raporu” (“HTM Raporu”) 5 Şubat 2021 tarihinde Kurum’un resmi internet sitesinde yayımlanmıştır.

HTM Raporu kapsamında; HTM perakendeciliği sektöründeki değişen pazar yapısının sektördeki teşebbüslere ve tüketicilere olan etkileri ayrıntılı bir biçimde incelenmiş ve bu değişimlerin pazardaki rekabete olumsuz etkilerini engellemek ve kontrol altına alabilmek için yeni düzenlemeler getirilmesi gerektiği sonucuna varılmıştır. Ülke ve dünya ekonomisinin ana hatlarından birisini oluşturan HTM perakendeciliği sektörüne ilişkin hazırlanan bu yeni HTM Raporu’nun, sektöre ilişkin yeni regülasyonların bir nevi ön habercisi niteliğinde olduğu söylenebilmektedir.

Raporun tam metnine [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Konu hakkında daha önce hazırladığımız yazıya [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Çevrim İçi Reklamcılık Sektörüne Yönelik Sektör İncelemesi Başlatıldı.

Kurul tarafından çevrim içi reklamcılık alanına ilişkin güncel gelişmelerin takip edilerek sektördeki rekabet sorunlarının tespit edilmesi ve çözüm önerilerinin geliştirilmesi amacıyla “Çevrimiçi Reklamcılık Sektör İncelemesi” (“Çevrim İçi Reklamcılık İncelemesi”) başlatıldığı, 6 Mart 2021 tarihinde Rekabet Kurumu’nun internet sitesinde duyuruldu.

Kurul, yapmış olduğu duyuruda; yayıncılık sektörünün geleneksel kanallardan dijital ortama yönelmesi, e-ticaretin artması ile birlikte çevrim içi reklamcılığın büyük bir ivme kazanması ve internet ve sosyal medya kullanım alışkanlıklarının artmasının Türkiye’yi önemli bir pazar haline getirdiğini ifade etmiştir. Çevrim içi reklamcılık sektörünün, dünya çapındaki birçok rekabet otoritesinin dikkatini çekecek nitelikte karmaşık yapıya sahip çift pazar özelliği de ayrıca vurgulanmıştır.

Çevrim İçi Reklamcılık İncelemesi ile, (i) sektörün yapısının ve işleyişinin anlaşılması, (ii) sektördeki rekabet sorunlarının neler olduğunun anlaşılması, (iii) mevcut Rekabet Hukuku araçlarının bu alanda etkin rekabetin tesisi bakımından yeterliliğinin tespiti ve (iv) bu alanlara ilişkin olası yeni araçların tartışılması hedeflenmektedir.

İnceleme sonuçları uyarınca birtakım teşebbüslere yönelik önaraştırma veya soruşturma başlatılması veya rekabetçi endişeleri sonlandırmaya yönelik bazı mevzuat değişikliklerinin yapılması beklenmektedir.

Duyurunun tam metnine [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Konuya ilişkin daha önce hazırladığımız yazıya [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

E-Pazaryeri Platformları Sektör İncelemesi Ön Raporu Yayınlandı.

Dijitalleşmenin yaygınlaşması, tüketici davranışlarını yeniden şekillendirdiği gibi tüketicilerin alışveriş alışkanlıklarında da köklü değişikliklere sebep olmuştur. Çevrim içi alışveriş, özellikle pandemi döneminde insan temasını azaltan bir yöntem olarak tercih edilmesi sebebiyle, son zamanlarda ivme kazanmış ve bununla paralel olarak e-ticaretin büyümesine yol açmıştır. Sektördeki büyüme, yeni iş modellerinin oluşmasının önünü açmış ve e-pazaryerlerini, buralarda satış yapan satıcı ve aracılara öne çıkan aktörler haline getirmiştir. Bu denli yaygınlaşan ve tüketicilerin önemli seçim kaynaklarından biri haline gelen e-pazaryeri platformlarının tanımlanması, pazarda faaliyet gösteren oyunculara ait özelliklerin belirlenmesi ve rekabetçi endişeye neden olabilecek eylemlerin tespit edilebilmesi için E-Pazaryeri Platformları Sektör İncelemesi Ön Raporu, ("E-Pazaryeri Platformları Raporu") 7 Mayıs 2021 tarihinde Kurum'un resmi internet sitesinde yayımlanmıştır.

Raporun tam metnine [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Konu hakkında daha önce hazırladığımız yazıya [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Ödeme Hizmetlerindeki Finansal Teknolojilere Yönelik İnceleme Raporu Yayınlandı.

Finansal teknolojiler ("FinTek") alanındaki gelişmeler, özellikle dijital dönüşümde başı çeken alanlardan biri olan ekonomik birimler arasında fon aktarım işlevi gören ödeme hizmetlerine ilişkin gelişmeler dünya çapında yankı uyandırmış ve birçok ülke özellikle ödeme hizmetlerindeki FinTek gelişmelerinin takip edilmesi için raporlar yayımlamış ve düzenlemeler gerçekleştirmiştir. Yaşanan bu gelişmeler ışığında ülkemiz ödeme hizmetlerindeki FinTek ekosisteminin güncel durumunun değerlendirilmesi, bu alanda yaşanan gelişmelerin rekabete etkilerinin belirlenmesi ve rekabet hukuku perspektifinden ne tür yaklaşımların benimsenebileceğinin tespiti amaçlarıyla başlatılan çalışma sonucunda hazırlanan "Ödeme Hizmetlerindeki Finansal Teknolojilere Yönelik İnceleme Raporu" 9 Aralık 2021 tarihinde Kurum'un sitesinde yayımlanmıştır.

Raporun tamamına [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

2021 YILINA DAMGA VURAN KURUL KARARLARI

İşgücü Piyasasına Yönelik Centilmenlik Anlaşmaları Nedeniyle 32 Teşebbüs Hakkında Soruşturma Açıldı.

Rekabet Kurulu, yürütmüş olduğu önaraştırma kapsamında elde etmiş olduğu bulguları ciddi ve yeterli bularak 15 Nisan 2021 tarihli kararları aracılığıyla, işgücü piyasalarında yapılan centilmenlik anlaşmalarının 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespiti için 32 teşebbüs hakkında soruşturma başlatmıştır. Hakkında soruşturma başlatılan teşebbüsler arasında Yemek Sepeti, Zomato, Google, Çiçek Sepeti, NTV, Getir gibi sektörün önde gelen oyuncularının yer aldığı görülmektedir. Soruşturma kararına ilişkin resmi duyurusunda Kurum, işgücü piyasalarında emek için rekabet halinde olan işveren konumundaki teşebbüslerin aralarındaki doğrudan/dolaylı anlaşmalar yoluyla çalışanlarının teşebbüsler arasındaki transferini engellediklerine, çalışanlarını daha yüksek ücretler ve daha iyi koşullar sunan iş fırsatlarından mahrum bıraktıklarına ve böylece teşebbüsler arasındaki hareketliliğinin azalmasıyla ve/veya emeğin karşılığı olan ücretlerin gerçek değerini bulamamasıyla işgücü piyasalarındaki rekabetçi yapının zarar gördüğüne dikkat çekerek özellikle yaratıcılığın ve inovatif zekânın ön plana çıktığı dijital çağda işgücü piyasasının rekabetçi yapısının korunması gerektiğini vurgulamıştır.

Kurul'un soruşturmaya ilişkin resmi duyurusuna [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Konu hakkında daha önce hazırladığımız yazıya [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Mahkeme Tarafından Rekabet Kurulu'nun Yurtdışı Merkezli Teşebbüslerin Türkiye İştiraklerinden Bilgi Talep Edebileceğine Hükmedildi.

Kurul'un 17 Ocak 2020 tarihli ve 20-05/48-M sayılı kararı ile Türkiye'de faaliyet gösteren banka ve finansal kuruluşların ve bunların temsilciliklerinin mevduat, kredi, döviz, tahvil, bono, hisse senedi ve aracılık hizmetlerine ilişkin faaliyetlerinde 4054 sayılı Kanun'u ihlal edip etmediklerinin tespit edilmesi amacıyla önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir.

Söz konusu önaraştırma kapsamında, aralarında Citibank, Goldman Sachs, ING Bank ve JPMorgan ve Garanti BBVA'nın da bulunduğu bankaların ("Bankalar") Türkiye iştiraklerinden ve/veya şubelerinden, ana grup şirketlerinin "ABD ve İngiltere'de istihdam edilen, TL ile alım-satım yapan ve belirli işlem hacmi üzerindeki traderlarının (her bir ülke için ayrı ayrı olmak üzere) Bloomberg ve Reuters platformlarında (chat odalarındaki) 01.08.2018- 17.01.2020 tarihleri arasında yaptıkları yazışmalara ait bilgi talep edilmiştir.

Talep edilen bilgi ve belgeleri Kurum'a belirtilen tarihte sağlayamayan Bankalar, Kurul'a ilemiş olduğu cevap yazısında; (i) ilgili yazışmaların kendilerinde bulunmadığını, (ii) istenen verinin TL dışındaki işlemlere de ilişkin olacağı, bu sebeple Kurum'un yetkisinin aşıldığını, (iii) ABD ve İngiltere'deki şirketlerden bilgi istenebilmesi için uluslararası sözleşmelere uyulması gerektiğini ve (iv) yurtdışında yerleşik şirketlerin yasal düzenlemeler kapsamında istenen bilgiyi ne ölçüde karşılayabileceğine ilişkin görüş bildirilemeyeceğini belirtmiştir.

Bankalar tarafından verilen cevaplar Kurul tarafından yeterli bulunmamış ve Bankalar'a 2019 yılı gayri safi gelirleri üzerinden binde bir oranında idari para cezası uygulanmıştır. ING Bank ise, Kurul'un bu kararının iptali için idare mahkemesinde dava açmıştır. Bu kapsamda, merkezi yurtdışında bulunan teşebbüslerin Türkiye'deki iştiraklerine tebligat yapılarak bilgi istenebileceğine ilişkin Kurul kararı, Ankara 3. İdare Mahkemesi tarafından hukuka uygun bulunmuş ve "talep edilen bilgi ve belgelerin verilmemesi nedeniyle hükmedilen idari para cezası kararının iptali" konulu davanın 4 Mart 2021 tarihinde reddine karar verilmiştir.

Konu hakkında daha önce hazırladığımız yazıya [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Türk Rekabet Hukuku'nda Uzlaşma Müessesesinin İlk Örneği Görüldü.

15 Temmuz 2021 tarihinde "Rekabeti Sınırlayıcı Anlaşma, Uyumlu Eylem ve Kararlar İle Hâkim Durumun Kötüye Kullanılmasına Yönelik Soruşturmalarda Uygulanabilecek Uzlaşma Usulüne İlişkin Yönetmelik" ile hukukumuzda tanıtılan uzlaşma müessesesi kapsamında, Kurul, ilgililerin talebi üzerine veya resen, soruşturma sürecinin hızlı bitirilmesinden doğacak usuli faydaları ve ihlalin varlığına veya kapsamına ilişkin görüş farklılıklarını göz önüne alarak uzlaşma usulünü başlatabilmekte ve soruşturmanın sonlandırılmasına karar verebilmektedir.

Uzlaşma müessesesine ilişkin mevzuat oluşumlarının henüz çok taze olduğu bir dönemde, bu yapının uygulamadaki ilk örneği Kurul'un 21-37/524-258 sayılı ve 5 Ağustos 2021 tarihli kararı ile görülmüştür.

İlgili karar kapsamında, elektronik eşya sektöründe faaliyet gösteren beş şirketin, yetkili satıcılarının internet satışlarını kısıtlamak ve yeniden satış fiyatlarını belirlemek suretiyle 4054 sayılı Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediğinin tespitine ilişkin yürütülmekte olan soruşturmanın, her bir taraf bakımından uzlaşma ile sonlandırılmasına karar verilmiştir.

Kararın resmi duyurusuna [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Konu hakkında daha önce hazırladığımız yazıya [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Önaraştırma Sürecinin, Taahhütle Sonlandırılmasına İlişkin İlk Rekabet Kurulu Kararı Verildi.

Yoğun bir şekilde çalışmalarını sürdürmekte olan Kurum, önaraştırma sürecinin taahhüt mekanizması kullanılarak sonlandırılmasına dair ilk Kurul kararını 1 Kasım 2021 tarihinde internet sitesinde yayımlandı.

2021 yılındaki mevzuat değişiklikleri altında açıklandığı üzere, Taahhüt Tebliği 16 Mart 2021 tarihli ve 31425 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmişti. Taahhüt Tebliği, yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla devam eden incelemeler hakkında da uygulanmaktaydı.

Bu konudaki ilk uygulama ise şöyle: Taahhüt Tebliği’nin yayımlandığı tarihte, 4054 sayılı Kanun’un 40. maddesi uyarınca, haklarında önaraştırma yürütülen Türkiye Şişe ve Cam Fabrikaları A.Ş. ile iştiraki Şişecam Çevre Sistemleri A.Ş., (birlikte “Şişecam”) dosya içeriğindeki rekabetçi endişelerin giderilmesi amacıyla taahhüt sürecinin başlatılmasına ilişkin başvuruda bulundu. Şişecam’ın başvurusu üzerine gerçekleştirilen taahhüt görüşmeleri sonucunda, Şişecam tarafından Kurul’a kapsamlı bir taahhüt paketi sunuldu.

Dosyanın Kurul tarafından müzakeresi sonucunda, Şişecam tarafından sunulan taahhütler rekabet sorunlarını giderebilecek nitelikte bulunmuş ve ilgili taahhüt paketi bağlayıcı hale getirilerek ön araştırmanın sonlandırılmasına karar verilmiştir. Başka bir deyişle, Şişecam tarafından taahhüt mekanizmasına başvurulması sayesinde soruşturma aşamasına geçilmeden süreç tamamlanmıştır. Bu bilgiler ışığında, gerek soruşturma halinde maruz kalınan masraflar gerek ihlal tespiti halinde uygulanacak idari yaptırımlar göz önüne alındığında, ön araştırmanın taahhütle sonlandırılması birçok açıdan makul bir çözüm yolu olarak karşımıza çıkmaktadır. Haklarında önaraştırma yürütülen teşebbüsler, soruşturma aşamasına geçmeden bu yola başvurmayı mutlaka değerlendirmelidirler.

Soruşturmanın sonlandırıldığına ilişkin resmi duyuruya ve Kurul’un açıklama metnine [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Konu hakkında daha önce hazırladığımız yazıya [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

SEKTÖR BAZLI GELİŞMELER

2021 yılı, 2020 yılında olduğu gibi Kurum'un sektör bazında yürüttüğü önaraştırma ve soruşturmalar, muafiyet değerlendirmeleri ve birleşme devralma işlemlerine verilen taahhütlü veya taahhütsüz izinlerle dolu bir sene olmuştur. Kurum'un 2021 yılında özellikle belirli sektörlerde daha çok ağırlık vermesinde; değişen küresel ekonomik dengelerin, Covid 19 virüsünde ortaya çıkan yeni varyantların ve her alanda hızla büyüyen dijitalleşmenin etkisi oldukça fazladır.

2021 yılının bitmesiyle, her sene olduğu gibi Rekabet Kurumu, Ekonomik Analiz ve Araştırma Dairesi Başkanlığı tarafından hazırlanan 2021 yılı Birleşme ve Devralma Görünüm Raporu³, 7 Ocak 2022 tarihinde, Rekabet Kurumu'nun internet sitesinde yayımlanmıştır. Senelik yayınlanan bu raporlar, ilgili senede gerçekleşen birleşme ve devralma işlemlerinin sektörel analizine dair bir fikir vermekle beraber birleşme ve devralma işlemlerine konu sektörlerin ticaret hacmini ve hangi sektörlerin yatırımcılar tarafından ilgiyle izlendiğini de ortaya koymaktadır.

2021 yılında Türkiye kökenli işlemlere ilişkin incelenen birleşme ve devralmaların toplam işlem bedelinin yaklaşık 137,5 milyar TL olduğu kaydedilmiştir. Sektör özelinde bir incelemeye gidildiğinde, 2021 yılında Türkiye kökenli işlemler içinde en yüksek işlem değerinin; özelleştirme işlemleri içinde 89,3 milyar TL ile "havalimanı işletmeciliği" sektöründe, özelleştirme işlemleri haricinde ise 3 milyar 691 milyon TL ile "plastikten paketleme malzemeleri imalatı" sektöründe gerçekleştiği tespit edilmiştir.

Yukarıdaki veriler ve Kurum'un 2021 yılı kararları göz önünde bulundurularak önemli işlemlerin Rekabet Bültenimizde sektör özelinde iki ayrı grupta incelenmesi tercih edilmiş olup devam eden sistematik buna düzenlenmiştir.

3. Rekabet Kurumu, (2022), "<https://www.rekabet.gov.tr/Dosya/geneldosya/2021-bd-gorunum-raporu-pdf>", (Erişim Tarihi: 07.01.2022)
Konu hakkında hazırladığımız yazıya [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Bilgi ve İletişim Teknolojileri Sektörü

Bilgi ve İletişim Teknolojileri (“**BİT**”) sektörü, içerisinde dijital aygıt, dijital araç-gereç, dijital malzeme, telekomünikasyon hizmetleri, ağ hizmetleri ve yayıncılık hizmetleri geliştirme ve üretimini⁴ içeren ve özellikle son dönemde dünyada hızla büyümekte olan bir sektördür. TÜBSİAD verilerine göre, Covid 19 virüsünün etkisiyle, Global BİT pazar büyüklüğü 2020 yılında %2,2’lik küçülme ile 3,8 trilyon dolar⁵ seviyesine gerilerken bilgi teknolojileri pazar büyüklüğü %0,2; iletişim teknolojileri pazar büyüklüğü ise %4,0 küçülmüştür. Her ne kadar 2021 yılına ait veriler henüz TÜBSİAD veya başka bir kuruluş tarafından paylaşılmamış olsa da 2020 yılına ait tahminlerinde, Global BİT pazar büyüklüğünün 2021 yılında %8,4 büyüme ile 4,1 trilyon dolar seviyesine ulaştıktan sonra yıllık %5,3 büyüme ile 2025 yılında 5,0 trilyon dolar büyüklüğe ulaşacağı öngörülmüştür.

Türkiye’de ise yine aynı kaynaktan edinilen verilere göre 2019 yılında 152,9 milyar TL olan BİT pazar büyüklüğü %22 büyüme ile 2020 yılında 189 milyar TL’ye ulaşmış ve 2021 yılı için BİT pazarında %32’lik bir büyüme yaşanacağı ifade edilmiştir. Belirtildiği üzere, halihazırda sektörün ulaştığı pazar payı hakkında yayınlanmış resmi bir veri olmamakla beraber, ilgili sektöre olan ilgi ve yatırımcı iştahı Kurum nezdinde verilen kararlardan da anlaşılmaktadır.

4. OECD, (2006) “<https://stats.oecd.org/glossary/detail.asp?ID=3038>” (Erişim Tarihi: 10.01.2022)

5. TÜBSİAD(2020),“https://www.tubisad.org.tr/tr/images/pdf/tubisad_bit_2020_raporu_tr.pdf” (Erişim Tarihi: 10.01.2022)

1. Rekabet Kurulu Facebook ve Whatsapp Hakkında Re'sen Soruşturma Başlattığını Duyurdu.

Geçtiğimiz aylarda Whatsapp, kullanıcılarına, güncellenen kullanım koşullarını ve gizlilik ilkelerini içeren bir bildirim göndermiş ve bu doğrultuda kullanıcıların Whatsapp kullanmaya devam edebilmeleri için WhatsApp tarafından verilerinin Facebook şirketleri ile paylaşılmasına onay vermeleri gerektiğini bildirmişti. Söz konusu veri paylaşımına Onay vermeyen kullanıcıların ise 8 Şubat 2021 tarihinden itibaren WhatsApp'ı kullanamayacakları belirtilmişti.

Kurul, söz konusu veri paylaşımının, Facebook ve diğer grup şirketlerinin etkin bir rekabet ortamında elde edebileceğinden daha fazla veri toplamasına, işlemesine ve kullanmasına neden olacağı gerekçesiyle rekabetçi endişelere neden olabileceğinden bahisle ve 11 Ocak 2021 tarihli ve 21-02/25-M sayılı kararıyla WhatsApp kullanıcılarına getirilen veri paylaşma zorunluluğuna ilişkin Facebook Inc., Facebook Ireland Ltd., WhatsApp Inc. ve WhatsApp LLC (hepsi birlikte "**Facebook**" olarak anılacaktır) hakkında re'sen soruşturma başlattığını duyurmuştur. Soruşturma, 4054 sayılı Kanun'un bir veya birden fazla teşebbüsün mal veya hizmet piyasasındaki hâkim durumunu kötüye kullanmasını yasaklayan 6. maddesi kapsamında yürütülecek olup soruşturma kapsamında Facebook'un piyasadaki konumu ve bu konumu kötüye kullanıp kullanmadığı değerlendirilecektir.

Soruşturma sonuçlanana ve nihai karar kesinleşene kadar, söz konusu uygulamaların ciddi ve telafisi olmayan zararlar doğurma ihtimali göz önünde bulundurulmuş ve Kurul 4054 sayılı Kanunu'nun 9. maddesi çerçevesinde Facebook'a geçici tedbir uygulanmasını öngörmüştür. Bu tedbir kararı kapsamında Facebook'un, (i) Türkiye'deki WhatsApp kullanıcıları için, verilerinin 8 Şubat 2021 tarihinden itibaren başka hizmetler için de kullanılabilmesine ilişkin yeni koşullarını durdurmasına ve (ii) bu koşulları kabul eden ve etmeyen Türkiye'deki tüm kullanıcılara, uygulanması planlanan koşulları durdurduğunu Kurul tarafından belirlenen tarihe kadar bildirmesi gerektiğine karar verilmiştir.

Kurul'un soruşturmaya ilişkin resmi duyurusuna [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

2. Rekabet Kurulu'nun Facebook ve Whatsapp Hakkında Verdiği Tedbir Kararının Gerekçesi Yayınlandı.

Kurul tarafından, geçtiğimiz ay WhatsApp kullanıcılarına getirilen veri paylaşma zorunluluğu hakkında Facebook aleyhine re'sen açılan soruşturma kapsamında alınan geçici tedbir kararının gerekçesi yayımlanmıştır.

Tedbir kararı kapsamında, WhatsApp'ta paylaşılan verilerin çoğunlukla iki kişi veya daha küçük gruplarda paylaşıldığı, bu verilerin genellikle özel hayata veya ticari sırlara ilişkin olduğu, dolayısıyla WhatsApp verilerinin diğer herhangi bir sosyal medya içeriğine göre genellikle kişilerin geniş bir çevreyle paylaşmak istemeyeceği nitelikte veriler olduğu belirtilmiştir.

İlaveten, bu verilerin Facebook'un faaliyet gösterdiği diğer pazarlarda kullanılmasının ve bunun WhatsApp kullanımı için zorunlu tutulmasının (i) WhatsApp verilerinin, diğer Facebook şirket ürün ve verilerine bağlanmasına, (ii) Facebook'un tüketici iletişim hizmetleri pazarındaki gücünü, internet reklamcılığı alanındaki rakiplerinin faaliyetini zorlaştıracak şekilde kullanmasına ve (iii) aşırı veri toplanmasının ve verinin başka hizmetler için kullanılmasının tüketicinin sömürülmesine sebep olabileceği ve rekabetçi endişelere yol açabileceği belirtilmiştir.

Facebook'un tüketici iletişim hizmetleri, sosyal ağ hizmetleri ve çevrimiçi reklamcılık hizmetleri pazarlarındaki pazar gücü de dikkate alındığında söz konusu uygulamaların ciddi ve telafisi olmayan zararlar doğurma ihtimali yeniden vurgulanmış göz önünde ve Kurul 4054 sayılı Kanun'un 9. maddesi çerçevesinde Facebook'a geçici tedbir uygulanmasını öngörmüştür.

Kurul'un tedbir kararına [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

3. Rekabet Kurumu Hâkim Durumunu Kötüye Kullandığı Gerekçesiyle Google'a İdari Para Cezası Uygulanmasına Karar Verdi.

Kurul, 2018-2-038 sayılı dosya kapsamında verdiği 20-49/675-295 sayılı kararında Google Reklamcılık ve Pazarlama Ltd. Şti., Google International LLC, Google LLC, Google Ireland Limited ve Alphabet Inc.'ten oluşan ekonomik bütünlüğün ("**Google**") genel arama hizmetleri pazarındaki hakim durumunu kötüye kullanarak kendi yerel arama hizmetlerini rakiplerini dışlayacak şekilde öne çıkardığı iddiasıyla yürütülen soruşturma kapsamında, Google'a 4054 sayılı Kanun'un 6.maddesi kapsamında 296.084.899,49 TL idari para cezası uygulanmasına hükmetmiştir.

Soruşturmaya ilişkin kararında, Kurul, Google'ın kendi yerel arama ve konaklama fiyatı karşılaştırma hizmetlerini genel arama sonuçlarında en üstte Local Unit içerisinde konumlandırmakta ve yerel arama ve konaklama fiyatı karşılaştırma alanında faaliyet gösteren rakiplerin faaliyetlerini zorlaştırdığını ifade etmektedir.

Söz konusu karar, Kurul'un Google aleyhinde yürüttüğü 4. soruşturma olma niteliğini haizdir. Kamuoyunun da dikkatini çeken bu soruşturmalar kapsamında, Kurul, 2017 yılından bu yana Google aleyhinde (i) mobil cihaz üreticileri ile imzaladığı sözleşmelerde yer alan Google aramanın mobil cihazlarda varsayılan tarayıcı olarak atanmasına ve Google uygulamasının ana ekranda konumlandırılmasına dair hükümler yoluyla hakim durumunu kötüye kullandığı, (ii) genel arama hizmetlerine yönelik yaptığı algoritma güncellemeleri ve Adwords reklamları ile hakim durumunu kötüye kullandığı ve (iii) genel arama hizmetleri pazarındaki hâkim durumunu kötüye kullanarak çevrim içi alışveriş karşılaştırma hizmetleri pazarındaki rakiplerinin faaliyetlerini zorlaştırdığı iddiaları ile soruşturmalar yürütmüş ve bu soruşturmaların her birinde Google'ın 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal ettiğini tespit etmiştir.

Kurul'un en son tarihli Google kararına [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

4. Rekabet Kurulu Türk Telekomünikasyon ve TTNET 'in "Hepsi Dâhil Kampanyası" kapsamında Kanun'un 6. Maddesini İhlal Etmediklerine Karar Verdi.

Kurul, Superonline İletişim Hizmetleri A.Ş. tarafından yapılan başvuru üzerine, 31.05.2018 tarihli ve 18-17/308-M sayılı kararı ile Türk Telekomünikasyon A.Ş. ve TTNET A.Ş.'nin (birlikte "**Türk Telekom**") "Hepsi Dâhil Kampanyası" kapsamında fiyat sıkıştırması yoluyla 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespitine ilişkin olarak Türk Telekom aleyhinde önaraştırma başlatmıştı.

Önaraştırma kapsamındaki değerlendirmeler neticesinde, Türk Telekom'un kampanyalarında uyguladığı fiyatlandırmaların fiyat sıkıştırması niteliğinde olmadığı kanaatine varılmış ve Türk Telekom'a soruşturma açılmamasına karar verilmişti. Devamında ise söz konusu karar hakkında açılan dava sonucunda Ankara 14. İdare Mahkemesi tarafından Kurul'un soruşturma açılmamasına yönelik kararının iptaline karar verilmişti. İptal kararı üzerine, Kurul, 14.05.2020 tarih ve 20-24/312-M sayılı kararıyla, başvuru konusu iddialara yönelik olarak 4054 sayılı Kanun'un ihlal edilip edilmediğinin tespiti amacıyla Türk Telekom aleyhinde soruşturma başlatılmasına karar verilmişti.

Kurul'un 25 Şubat 2021 tarih ve 21-10/139-57 sayılı kararı uyarınca Türk Telekom hakkında yürütülen soruşturma sonuçlanmış ve Kurul, (i) TTNET A.Ş.'nin perakende sabit genişbant internet erişim hizmetleri pazarında; Türk Telekomünikasyon A.Ş.'nin ise toptan sabit genişbant internet erişim hizmetleri pazarında hâkim durumda olduğuna, (ii) her ne kadar hakim durumda olsalar da kullanılan iktisadi Net Bugünkü Değer ("**NBD**") analizi ile Türk Telekom'un fiyatlandırmasının piyasa koşullarına uygun olduğuna ve 4054 sayılı Kanun'un 6. maddesini ihlal etmediğine, dolayısıyla (iii) Türk Telekom'a idari para cezası uygulanmasına gerek olmadığına karar vermiştir.

| Soruşturmaya ilişkin Kurul kararına [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

5. Rekabet Kurulu Yürütülen Soruşturma Kapsamında Trendyol Hakkında Geçici Tedbir Kararı Verdi

Kurul, 29 Temmuz 2021 tarihli ve 21-36/487-M sayılı kararı ile DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret A.Ş. ("Trendyol") ve aynı ekonomik bütünlük içerisinde yer alan diğer teşebbüsler hakkında, çevrimiçi pazaryeri pazarındaki uygulamalarıyla 4054 sayılı Kanun'un 4. Ve 6. maddelerini ihlal ettiği iddiası üzerine önaraştırma başlatmıştır.

Önaraştırma sürecinde algoritmalar ve bilişim sistemlerindeki veriler üzerinde yapılan yerinde inceleme sonucunda; Trendyol'un, aynı platform üzerinde hem 3. taraf satıcıların satışlarına aracılık ettiği hem de TrendyolMilla gibi kendi markalarının sattığı, bu platform üzerinde kendi ürünlerine haksız avantaj sağlayacak şekilde listeleme algoritmasına müdahale ettiği, kendi markalarının pazarlama stratejisinin oluşturulmasında pazaryeri faaliyetleri kapsamında elde ettiği verileri kullandığı, yine algoritmaya yapılan müdahalelerle pazaryerinde satış yapan satıcılar arasında ayrımcılık yaptığı tespit edilmiş ve Kurul'un 23 Eylül 2021 tarihli ve 21- 44/650-M sayılı kararı ile Trendyol hakkında soruşturma başlatılmasına karar verilmiştir.

Bu kapsamda, Kurul, 30 Eylül 2021 tarihli ve 21-46/669-334 sayılı kararı ile soruşturmanın devamı süresince ve sonrasında uygulanmak üzere Trendyol'a bazı tedbirlerin uygulanmasına karar vermiştir. Uygulanacak tedbirler arasında:

(i) Trendyol'un kendi ekonomik bütünlüğü altında yer alan ürün ve hizmetlerine yönelik, rakiplerine karşı avantaj sağlayacak nitelikte, algoritma ve kodlama aracılığıyla yapılan müdahaleler de dâhil olmak üzere her tür eylem davranış ve uygulamalarına son vermesi ve soruşturma sürecinin devamında da bu davranışlardan kaçınması,

(ii) Pazaryeri faaliyetinden elde edilen ve üretilen her türlü verinin, kendi ekonomik bütünlüğü altında yer alan diğer ürün ve hizmetleri için paylaşımını ve kullanımını durdurması ve soruşturma sürecinin devamında da bu davranışlardan kaçınması,

(iii) DSM Grup Danışmanlık İletişim ve Satış Ticaret AŞ bünyesinde; ürün arama, satıcı listeleme, satıcı puanı hesaplama vb. amaçlarla kullanılan tüm algoritma modelleri üzerinde yapılan parametrik ve yapısal değişiklikleri versiyonlu ve doğruluğu inkâr edilemez şekilde en az 8 (sekiz) yıl süreyle saklaması gibi tedbirler de yer almaktadır.

Söz konusu soruşturmanın Kurul'un Google hakkında (i) genel arama hizmetleri pazarındaki hâkim durumunu kötüye kullanarak çevrim içi alışveriş karşılaştırma hizmetleri pazarındaki rakiplerinin faaliyetlerini zorlaştırdığı iddiası ve (ii) genel arama hizmetleri pazarındaki hâkim durumunu kötüye kullanarak kendi yerel arama hizmetlerini rakiplerini dışlayacak şekilde öne çıkardığı iddiasıyla ilgili yürütülen soruşturmaları büyük ölçüde andırdığı gözlerden kaçmamıştır. Söz konusu soruşturma kapsamında Kurul, Google'ın reklam aldığı sonuçları, genel arama sonuçları içerisinde üstte konumlandırıldığı ve dolayısıyla organik sıralamayı bozarak alışveriş ve yerel konaklama hizmeti sunan teşebbüslerin faaliyetlerini zorlaştırdığı tespit edilmişti.

Özellikle BİT pazarının gelişimiyle, Kurul'un çevrimiçi pazarlarda hakim durumdaki teşebbüslerin, kendine maddi kazanç sağlayan hizmetleri, aynı platformlarda yer alan rakiplerinin faaliyetlerine karşı daha avantajlı konuma getirdiği durumların Kurul'un yakın takibinde olduğu söylenebilmektedir.

| Kurul'un tedbir kararına [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Gıda ve İçecek Sektörü

Gıda ve İçecek sektörü, insanlığın en temel ve ertelenemez ihtiyaçlarından olan gıda ve içecek ürünlerinin üretimi, dağıtımı, satışı ve perakende hizmetlerini içine alan ve dolayısıyla ülke ekonomilerinin yapıtaşı sayılabilen en önemli stratejik sektörlerindedir.⁶ Gıda ve İçecek Sektörü, Birleşmiş Milletler'in Bütün Ekonomik Aktivitelerin Uluslararası Standart Sanayi Sınıflandırmasının 3. Revizyonu (ISIC Rev. 3)⁷ kapsamında imalat sanayinin bir alt sektörüdür. Küresel çapta artan gıda ihtiyacı göz önüne alındığında; uluslararası standartlara uygun gıda ve içecek üretme, dağıtma ve satma kapasitelerine sahip, kesintisiz bir Gıda ve İçecek sektörü⁸ ekonominin lokomotif sektörlerinden biri olarak görülmektedir.

Gıda ve İçecek sektörü, içerisinde çok sayıda teşebbüsün üretim ve dağıtım zincirinin gerek aynı gerekse farklı halkalarında kümelenmesi sebebiyle rekabetçi yapının yüksek olduğu bir sektördür. Her sene Türkiye İstatistik Kurumu ("**TÜİK**") tarafından Dış Ticaret Verileri baz alınarak hazırlanan TGDF Dijital Veri Paneli'ne göre, 2021 yılının ilk 9 ayında tarım, gıda ve içecek sektöründe 15,9 milyar dolar tutarında ihracat ve 12,2 milyar dolar⁹ tutarında ithalat gerçekleştirilmiştir. Tüm bu gelişmelere paralel olarak, Kurum da 2021 yılında Gıda ve İçecek sektöründe emsal teşkil edecek kararlara ve sektör raporlarına imza atmış ve ilgili piyasanın rekabetçi yapısını korumak için çalışmalarını gözle görülür bir şekilde artırmıştır.

6. Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 14/3 (2012), 17-70, "Gıda Ürünleri ve İçecek Sanayinin Ekonomik Özellikleri"

7. UN ISIC-3, (2002), "<https://unstats.un.org/unsd/statcom/doc02/isic.pdf>" (Erişim Tarihi: 10.01.2022)

8. Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi, 14/3 (2012), 17-70, "Gıda Ürünleri ve İçecek Sanayinin Ekonomik Özellikleri", <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/287277> (Erişim Tarihi: 10.01.2022)

9. Tarım Gıda ve İçecek Sanayi Dernekleri Konfederasyonu, (2021) "<https://www.tgdf.org.tr/tarim-ve-gidada-ihracat-ve-ithalat-birlikte-artiyor/>" (Erişim Tarihi: 10.01.2022)

1. Rekabet Kurumu, Unilever Hakkında Kanun'un 4. ve 6. maddesi Kapsamındaki İhlal İddialarına Yönelik Verdiği Kararı Yayımladı.

Kurul, 24 Temmuz 2020 tarihinde, alınan başvuru üzerine, Algida markalı dondurma ürünlerinin üreticisi Unilever Sanayi ve Ticaret Türk AŞ'nin ("**Unilever**"), çeşitli uygulamalar yoluyla nihai satış noktalarında rakip ürünlerin satışını engellemek suretiyle fiili münhasırlık oluşturarak Kanun'un 4. ve 6. maddesinin ihlal edip etmediğinin tespitine yönelik soruşturma başlatmıştı. Başvuruda, Unilever'in Algida ürünlerinin bulunurluğunu arttırabilmek için müşteriye taviz ödemesi yapmak suretiyle nihai satış noktalarını tek marka satmaya yönlendirdiği iddia edilmişti.

Kurul, 18 Mart 2021 tarihli 21-15/190-80 sayılı kararı ile soruşturmayı sonuçlandırmış ve Unilever'in endüstriyel dondurma pazarında, anında tüketilen dondurma pazarında ve evde tüketilen dondurma pazarında hâkim durumda olduğunu tespit etmiştir. Buna göre, (i) Unilever'in önceden Kurul önünde taahhütte bulunduğu kabin münhasırlığı ve indirim sistemine ilişkin faaliyetlerini, 1.5 yıllık soruşturma süreci boyunca da devam ettirdiği, bu durumun Unilever'in hakim durumunu kötüye kullandığını gösterdiği ve (ii) Getir Perakende ile yaptığı sözleşmede getirmiş olduğu rekabet etmeme yükümlülüğüyle de fiili münhasırlık yarattığı gerekçeleriyle, 4054 sayılı Kanun'un 4. ve 6. maddelerinin ihlali nedeniyle Unilever'in toplamda 480.217.216 milyon TL idari para cezası ödemesine hükmetmiştir. Kurul idari para cezasının yanında Unilever'e söz konusu uygulamaları sonlandırması bakımından da düzenleyici yaptırımlarda da bulunmuştur.

| Soruşturmaya ilişkin Kurul kararına [buradan](#) ulaşabilirsiniz

2. Rekabet Kurumu, Buğday Unu Pazarında Faaliyet Gösteren 46 Teşebbüse İlişkin Verdiği Kararı Yayımladı.

Kurul, (i) 13 Haziran 2019 tarih ve 19-21/305-M sayılı, (ii) 24 Ekim 2019 tarih ve 19-36/540-M sayılı ve (iii) 02.01.2020 tarih ve 20-01/5-M sayılı kararları ile buğday unu pazarında faaliyet gösteren 46 teşebbüsün birlikte fiyat artırmak suretiyle Kanun'un 4. maddesini ihlal edip etmediklerinin tespiti amacıyla soruşturma başlatılmasına karar vermişti.

Bu kapsamda Kurul tarafından gerçekleştirilen yerinde incelemeler sırasında, hakkında inceleme gerçekleştirilen bazı teşebbüslerin bağlantılı olduğu Karadeniz Un Sanayicileri Derneği'nin, ("**KUSAD**") üyeleriyle birlikte un satış fiyatlarının görüşüldüğü toplantılar düzenlediği, toplantılar sonrasında üyelerinin buğday unu satış fiyatlarını içeren fiyat listelerini düzenli olarak topladığı, topladığı fiyat listelerini üyelere yeniden gönderdiği, söz konusu faaliyetin teşebbüsler arası fiyatların kontrolünü sağlamaya yönelik olduğu tespit edilmiş ve soruşturma, Kurul'un 7 Ocak 2021 tarihli ve 21-01/18-8 sayılı kararı ile sonuçlandırılmış ve 34 teşebbüs hakkında para cezası uygulanmasına karar verilmiştir.

| Soruşturmaya ilişkin Kurul kararına [buradan](#) ulaşabilirsiniz

3. Rekabet Kurumu Perakende Gıda ve Temizlik Ürünleri Piyasasındaki Teşebbüsler Hakkında Yürüttüğü Soruşturmayı Sonuçlandırmıştır.

Kurul, 7 Mayıs 2020 tarihli ve 20-23/298 sayılı kararı ile perakende gıda ve temizlik ürünleri ticareti ile iştirak eden zincir marketler ile bunların tedarikçileri konumunda olan üretici ve toptancı seviyesinde faaliyet gösteren 29 teşebbüs hakkında, bu teşebbüslerin COVID-19 salgını sürecindeki fiyatlama davranışlarının incelenmesi amacıyla soruşturma başlatmıştı.

Soruşturma kapsamında, zincir marketlerin tedarikçiler gibi dikey ilişki içerisinde buldukları ortak üçüncü taraflar aracılığıyla, perakende satış fiyatlarının tespiti amacıyla bilgi değişiminde bulunup bulunmadıkları incelenmiştir. Kurul, 28 Ekim 2021 tarihli ve 21-53/747-360 sayılı kararı ile soruşturmayı sonuçlandırmış ve bu kapsamda, (i) Yeni Mağazacılık A.Ş., BİM Birleşik Mağazalar A.Ş., CarrefourSA Carrefour Sabancı Ticaret Merkezi A.Ş., Migros Ticaret A.Ş. ve Şok Marketler Ticaret A.Ş. zincir marketlerinin, tedarikçileri Savola Gıda ve San. Tic. A.Ş.'nin topla-dağıt yöntemiyle, ABC bilgi değişimi ("**hub and spoke**") karteli oluşturduğu tespit edilmiş ve (ii) bu 6 teşebbüse 2020 mali yılı sonunda oluşan ve Kurul tarafından belirlenen yıllık gayri safi gelirleri üzerinden idari para cezası verilmesine karar verilmiştir. Hakkında soruşturma yürütülen diğer 23 teşebbüse ise idari para cezası uygulanmasına gerek olmadığına karar verilmiştir.

| Kurul'un nihai karar açıklamasına [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

4. Rekabet Kurumu Coca Cola Hakkında Yürütülen Soruşturmanın Sunulan Taahhütlerle Sonlandığını Duyurdu.

Kurul, 02.04.2020 tarihli ve sayılı kararı ile, alkolsüz ticari içecekler pazarında birçok ürün kategorisi ile faaliyet gösteren Coca Cola Satış ve Dağıtım AŞ'nin, ("Coca Cola") nihai satış noktalarında, rakip ürünlerin satışını engelleyerek 4054 sayılı Kanun'u ihlal ettiği iddiasıyla soruşturma başlatmıştı.

Bu soruşturmanın dayanağı olarak Kurul'un alkolsüz ticari içecekler sektörünü detaylı olarak incelediği 10 Eylül 2007 tarihli kararı gösterilmektedir. Söz konusu kararda Coca Cola'nın gazlı içecekler bakımından hâkim durumda olduğu tespit edilmiş ve bu ürünler bakımından Coca Cola'nın tek satıcılık anlaşması yapmasına son verilmesine karar verilmiştir. Ayrıca rakibe ait soğutucu bulunmayan satış noktalarında Coca Cola mülkiyetindeki soğutucuların %20'sinin rakiplerin erişimine açılması gibi çeşitli düzenlemeler getirilmişti. Bu çerçevede, Kurul, 2020 yılında başlatılan soruşturma ile aradan geçen yaklaşık 14 yıllık zaman diliminde sektörde meydana gelen değişiklikleri dikkate alarak yeni düzenlemeler ile rekabetçi sorunların ortadan kaldırılmasını amaçlamıştır.

Soruşturma süreci devam ederken Coca Cola, Taahhüt Tebliği'nin yürürlüğe girmesinden faydalanmış ve 2 Eylül 2021 tarihinde dosya içeriğindeki rekabetçi endişelerin giderilmesi için Kurul'a taahhüt sürecinin başlatılmasına ilişkin başvuruda bulunmuştur. Taahhüt sürecinde gerçekleştirilen görüşmeler kapsamında, Coca Cola tarafından sunulan taahhüt paketinin; rekabet sorunlarıyla orantılı, bu sorunları gidermeye elverişli, kısa sürede yerine getirilebilir ve etkili şekilde uygulanabilir olduğu tespit edilmiş ve ilgili taahhüt paketi bağlayıcı hale getirilerek soruşturmanın sonlandırılmasına karar verilmiştir.

Kurul, 08 Eylül 2021 tarihinde yayımladığı bir duyuru ile taahhüt paketinin içeriğini kamuoyuyla paylaşarak gazsız içecek pazarındaki rekabetçi yapının takipçisi olduğunu yeniden vurgulamıştır.

| Kurul'un verilen taahhütlere ilişkin kapsamlı açıklamasına [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

5. Rekabet Kurumu Hızlı Tüketim Malları Piyasasında Faaliyet Gösteren 13 Teşebbüs Hakkında Soruşturma Açıldığını Duyurdu.

Kurul 3 Haziran 2021 tarihinde internet sitesinde yayınladığı duyuru ile, yukarıda detayları açıklanan perakende gıda ve temizlik ürünleri piyasasında faaliyet gösteren teşebbüsler aleyhinde yürütülen soruşturma kapsamında edindiği bilgi ve belgeler ile yapılan inceleme ve tespitler doğrultusunda, söz konusu soruşturmaya taraf olmayan üretici/tedarikçi niteliğindeki 13 teşebbüs hakkında soruşturma başlattığını duyurmuştur.

Öncelikle Kurul başlattığı önaraştırma ile aralarında Red Bull, Şölen Çikolata, Pepsi Cola, Eti Gıda ve Beypazarı'nın da bulunduğu sektörün önemli üretici/tedarikçilerinin, alt pazarda yer alan perakende süpermarket zincirleri arasında; geleceğe dönük fiyatlar, fiyat geçiş tarihleri, dönemsel aktiviteler ve kampanyalar gibi rekabete hassas bilgilerin dolaylı yoldan değişimine aracılık ettiği, söz konusu süpermarket zincirlerinin fiyatlarının ve/veya fiyat geçişlerinin koordinasyonunu sağladığı ve/veya söz konusu perakendecilerin yeniden satış fiyatlarının belirlenmesine dönük davranışlarda bulunup bulunmadığını incelemiş ve bu kapsamda incelenen teşebbüslerin söz konusu davranışların gerçekleştirildiği yönünde kuvvetli şüphe oluşması üzerine resen yürütülen soruşturma başlatmaya karar verilmiştir.

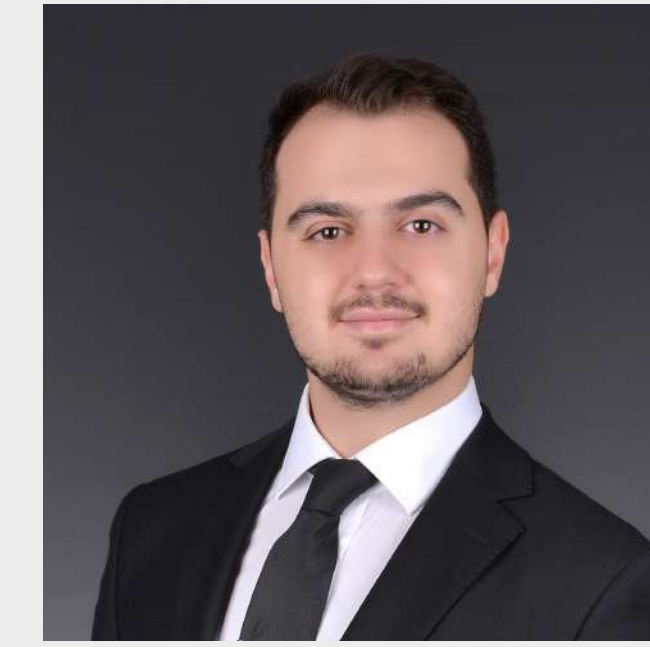
Kurul'un resmi açıklamasına [buradan](#) ulaşabilirsiniz.

Nur Duygu Bozkurt Kadirhan
Kıdemli Avukat
duygubozkurt@moral.av.tr

Selin İvit
Avukat
selinivit@moral.av.tr

Deniz Yontuk
Stajyer Avukat
denizyontuk@moral.av.tr